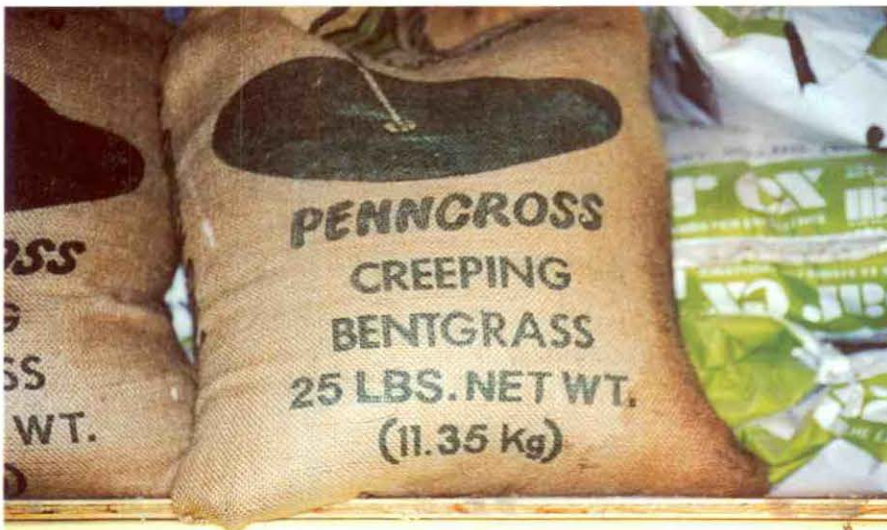

Hein van Iersel

They do it their way

Amerika heeft veel golfbanen. En niet alleen in absolute zin. Ook het aantal golfbanen per hoofd van de bevolking is in de USA veel hoger dan in Europa. Waarschijnlijk heeft dat veel te maken met de populariteit van de golfsport in Amerika en zeker ook met de vaak lage grondprijs die het vestigen van een golfclub vaak veel eenvoudiger maakt. Als er gesproken wordt over greenkeeping in Amerika dan gaan veel mensen uit van enorme budgetten en dito aantal greenkeepers. Natuurlijk, er is in Amerika een handjevol van deze banen te vinden waar op een baan 40 of meer greenkeepers te vinden zijn. De meeste banen moeten echter net als hun Nederlandse tegenvoeters hard werken om met het gestelde budget en mankracht de baan in een optimale conditie te krijgen. Al met al reden genoeg om een Amerikaanse collega-greenkeeper te bezoeken. Een interview met Marlin McManus, superintendent aan de Pinnacle Golf Course in Moline, Illinois.

Het stadje Moline, waar ook het wereldwijde hoofdkantoor van de John Deere Corporation gevestigd is, ligt in de staat Illinois. De meest bekende stad van Illinois is Chicago.

Het klimaat in Illinois is wezenlijk verschillend van de Nederlandse omstandigheden en kenmerkt zich door een extreme kou in de winter. Minus 30 °C en een sneeuwepak van 1 à 2 meter zijn niet ondenkbaar. De zomers in Illinois zijn doorgaans beduidend warmer en vochtiger dan in Nederland.

Voor greenkeepers zijn dit redelijk ideale omstandigheden voor een baan. Groeizame zomers en winters die zo koud zijn dat de baan per definitie

gesloten is. Veel golfbanen in het gebied sluiten dan ook per 1 oktober de poorten. Andere banen kiezen ervoor om door te spelen zolang dat mogelijk is.

Pinnacle Golf Course

De Pinnacle Golf Course waar Marlin McManus is aangesteld als head-greenkeeper beslaat een totaal-oppervlakte van 200 acres. Op dit oppervlakte is een golfbaan van 18 holes gebouwd. De layout van de baan is werkelijk schitterend. Hoewel de baan is ontworpen zonder een golf-architect in te schakelen, past de baan bijna naadloos in het landschap. De greens van de Pinnacle Golf Course zijn met de bestaande grond opge-

bouwd. Wel zorgen de greenkeepers van de Pinnacle ervoor regelmatig te topdressen met 85% zand en 15% compost. De greens en tees van de Pinnacle bestaan voor zo'n 50% uit PennCross en 50% straatgras. Straatgras of niet, de greens zagen er ten tijde van mijn bezoek fantastisch uit. Een mooie gesloten mat zonder noemenswaardige kale plekken met een hoogte van zo'n 3 tot 4 mm voor de greens en 12 mm voor de tees. Op de vraag wat Marlin McManus allemaal doet om het percentage straatgras terug te dringen, zegt hij dat hij niet veel

kan doen. Of beter dat de club hem niet de ruimte geeft werkelijk iets tegen het straatgras te doen.

Voor het beregeningsregime, 5 mm per dag in het seizoen, zou in het voordeel van Poa werken. Deze in Nederlandse ogen overvloedige plensbui wordt dan ook nog eens aangevuld met

een korte rondje berekening op het heetst van de dag om stress van het gras te vermijden. Daarnaast moet het team van McManus nog regelmatig met de hand bepaalde kritische plekken op de baan beregenen. Doordat het terrein van de Pinnacle nogal heuvelachtig is, zijn er relatief veel plekken die niet goed geraakt worden door de pop-up sproeiers.

Om de opmars van straatgras enigszins te remmen maakt McManus gebruik van groeiremmende middelen. Dit is een chemisch substraat dat vooral de groei van *Poa* onderdrukt.

Om viltvorming van het sterk uitstoelende *Penncross* te vermijden, gebruikt McManus dagelijks groomers op zijn drie John Deere 2243 triplex greensmaaiers. Op de rest van de baan wordt ogenschijnlijk weinig gedaan om vilt te voorkomen, getuige de forse hoeveelheid vilt.

Greenkeeping buiten de greens bestaat op de Pinnacle dan ook vooral uit veel maaien. Ook de rough wordt speelbaar gehouden met een maaihoogte van zo'n 30 mm.

7 Days a Week

Greenkeeper in Amerika betekent hard werken. Alle head-greenkeepers die ik heb gesproken moesten in het seizoen 7 dagen per week acte-de-présence geven op de baan. Daartegen staat natuurlijk wel een rustig winterseizoen als de baan voor spelers gesloten is. Doorgaans blijft in de winter een heel kleine ploeg mensen achter op de club. De resterende greenkeepers moeten maar zien hoe zij met een bijbaantje de winter doorkomen. Op veel banen is de head-greenkeeper of super-intendent de enige van de greenkeepers die per jaar wordt aangenomen. Anderen, ook bijvoorbeeld de pro, krijgen vaak een aanstelling per seizoen.

McManus heeft in het seizoen een totale staf van 15 mensen waarvan drie met een greenkeepers diploma. In het geval van de Pinnacle blijven daar zo'n 6 mensen in dienst tijdens de winterperiode.

Greenkeeping

Ook in Illinois is er veel contact tussen de verschillende banen. Marlin McManus is lid van een regionale greenkeepers-associatie waar zo'n 200 banen lid van zijn.

Deze associatie komt maandelijks bij elkaar voor een golfwedstrijd. Doorgaans wordt dit gecombineerd met lezingen over een bepaald onderwerp.

Het bezoeken van dergelijke bijeenkomsten wordt duidelijk gestimuleerd door de eigenaar van de baan waar McManus werkt en de bestede tijd wordt dan ook gewoon doorbetaald.

McManus is een universitair geschoold greenkeeper. Hij heeft 2 jaar aan de Pennstate University een specifieke greenkeeper/super-intendent opleiding gevolgd.

Spelen op de Pinnacle is voor Amerikaanse begrippen redelijk goedkoop. Zo'n \$1900,- (ca. fl. 3000,-) contributie per jaar per echtpaar. Volgens McManus hangt die lage prijs vooral samen met de regio. In de gebieden rond de grote steden en in Florida of Californië wordt beduidend meer betaald. De greenfee per dag is zo'n \$40,- (ca. fl. 65,-), dat is inclusief \$10,- voor de huur van een golfcar. Het gebruik van golfkarren wordt op de Pinnacle sterk gepromoot. Enerzijds om het aantal omhoog te brengen. Anderzijds omdat de verhuur van bijna 40 clubcars een belangrijke winstmaker is. De Pinnacle kent overigens nog een ongebruikelijke manier om het aantal rondes te verhogen. In het weekend mogen dames niet voor half 11 starten. Dit zou volgens de Pinnacle anders het spel ophouden.

Op het moment dat je rondrijdt op de Pinnacle zie je ook de keerzijde van het gebruik van golfkarren. Op veel plaatsen is duidelijk het spoor te zien van de vele golfkarren die over de baan rijden.

Bestrijding

De greens van de Pinnacle hebben redelijk veel last van de verschillende schimmelziektes, zoals dollarspot en antractnose. En dit ondanks de grote variëteit aan fungiciden die de Amerikaanse greenkeeper mag gebruiken op de baan. Naast de verschillende fungiciden die worden gebruikt was McManus bezig met proeven met een middel dat Bioproheet en ervoor moet zorgen dat micro-organismen in de green een oppepper krijgen en daarmee de resistentie van schimmels zouden verhogen. Op het

gebied van insecticiden maakte McManus vooral gebruik van Dursban, dat wordt gespoten tegen emelten. Deze emelten vormen vooral een probleem als zij worden opgegraven door wasbeertjes.

Werkzaamheden per jaar:			
	greens	tees	fairway
Slitting	0	0	1
Vertidrain	1	0	0
Hydroject	1	0	0
Over seeding	1	1	1
Topdressing	5	0	0
Hollow-tining	1	1	1
pH of greens	7.5		

- 2 x lichtgewicht fairway maaier John Deere 3235
- 3 x triplex greensmaaier John Deere 2243
- 2 x fore-green/teesmaaier John Deere 2653
- Lastec cirkelmaaier voor de rough
- John Deere Gators, 1 x 6 wieler, 2 x 4 wieler, 2 x AMT's
- Toro Hydroject
- Vertidrain
- andere beluchters: Toro walker, John Deere 1500